

Використані джерела інформації:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. N 1413-р „Про схвалення Стратегії розвитку державної статистики на період до 2012 року”
2. Дітковська М.Ю. Аналіз внутрішніх інформаційних потоків в головному управлінні агропромислового розвитку обласної державної адміністрації / М.Ю. Дітковська // Економіка та держава. – 2008. – № 9. – С.87–88.
3. Олійченко І.М. Аналіз структури і динаміки інформаційних потоків в головному управлінні економіки обласної державної адміністрації / І.М. Олійченко, М.Ю. Дітковська // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2008. – №33. – С. 52–58.
4. Годун В. М., Орленко Н. С., Сендзюк М. А. Інформаційні системи і технології в статистиці: Навч. посіб-ник / За ред. д-ра екон. наук, проф. В. Ф. Ситника. — К.: КНЕУ, 2003. — 267 с.
5. Сендзюк М.А. Інформаційні системи в державному управлінні: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 339 с.
6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Чернігівській області <http://www.chernigvstat.gov.ua/>

Рецензент: Корецький М.Х., д. держ. упр., професор.

УДК 351:65

Пельтек Л.В.,

к.е.н., доцент

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВО-ІННОВАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ

Анотація. Проаналізовано загальний стан інноваційно - технологічного розвитку промисловості та фактори, що його спричинили. Визначено напрями інноваційної реструктуризації промислового комплексу та механізми державного регулювання функціональних зв'язків у промисловій інноваційній системі.

Ключові слова. Державна підтримка, інноваційний розвиток, промисловість, промислова політика, інноваційна модель.

Summary. The general state is analysed innovative - technological development of industry and factors, that he was entailed. Certainly directions of the innovative restructuring of industrial complex and mechanisms of government control of functional connections in the industrial innovative system.

Вступ. Важливість інноваційного розвитку для сучасної економіки України переоцінити неможливо. Адже саме завдяки інноваціям має бути досягнуто економічне зростання вже у найближчій перспективі. Проблемам інноваційного розвитку присвячено чимало праць, у яких досліджено зміст, фактори, напрями, стратегії і методи забезпечення такого типу розвитку, визначено його вплив на розвиток держави та регіонів, окремих галузей і виробничо-господарських структур.

Провідними дослідниками згаданих напрямів інноваційного розвитку промисловості та його державного регулювання є В.П. Александрова, О.І. Амоша, С.С. Аптекарь, Ю.М. Бажал, Є.І. Бойко, А.М. Бузні, В.М. Геєць, М.С. Герасимчук, І.І. Лукінов, А.І. Пушкар, О.С. Редькін, М.В. Римар, О.Д. Рябченко, І.Л. Сазонець, В.О. Точилін, Л. Федулова, Б.І. Холод, Д.М. Черваньов, М.Г. Чумаченко, І.Б. Швець та інші. Ґрунтовне дослідження різних аспектів інноваційного розвитку та ефективності інновацій здійснили у своїх працях Й. Шумпетер, Е. Янг, К. Опенлендер, Е. Менсфілд, Д. Мартін, Д. Сахал.

Проте залишаються недостатньо розробленими проблеми інноваційної реструктуризації промислового комплексу. Саме тому регулювання інноваційного розвитку промисловості з боку держави є актуальним, оскільки надає необхідну систему правил економічного змагання на національному ринку, встановлює норми відносин між суб'єктами господарювання, регламентує взаємні розрахунки й формує відповідальність усіх учасників процесу виробництва та реалізації товарів і послуг.

Постановка завдання. Оцінити тенденції розвитку промисловості України; визначити комплекс заходів державної підтримки інноваційного розвитку промисловості в Україні; дослідити фінансові можливості у процесі інноваційної реструктуризації.

Результати. Не применшуючи значення ні однієї зі сфер національного господарства, варто визнати, що економічна міць будь-якої країни сучасного світу визначається, насамперед, її промисловим потенціалом, від якого найбільшою мірою залежать і політична вага країни у світовому співтоваристві, і добробут її громадян. Тому однією з функцій державного регулювання виступає підтримка промислового виробництва, його раціональної структури, яка реалізується через промислову політику. Промислова політика - це комплекс економічних, політичних й організаційних заходів на різних рівнях національної економічної системи, спрямованої на підтримку й зростання національної промисловості. Цілями промислової політики є: стимулювання й підтримка або певної галузі господарства, важливої за своїм соціально-економічним значенням, або пріоритетних галузей з погляду науково-технічних перспектив, високого потенціалу росту й конкурентоспроможності, або так званих «національних чемпіонів» - найбільш великих і конкурентоспроможних на світовому ринку національних фірм; стимулювання розвитку експортного потенціалу й конкурентоспроможності національної економіки з урахуванням залучення як макро-, так і мікроекономічних чинників; підтримка збалансованості економіки[1].

Під час реалізації промислової політики важливо, щоб її складові були логічно взаємопов'язані, про що й свідчить світовий досвід. Так, у 50-60 роки ХХ століття переважав галузевий підхід до здійснення промислової політики - захист та стимулювання розвитку певних галузей,

протекціонізм у міжнародній торгівлі. У 80 роки промислова політика переноситься в горизонтальну площину, держава не віддає переваги окремим галузям, а створює сприятливі умови, які дозволяють забезпечити конкурентоспроможність підприємств на світовому ринку [2, с. 49]. Це безперечно пов'язано з поширенням процесу глобалізації економіки, збільшенням її взаємозалежності. Досвід реформування 90-х років свідчить, що ринкові реформи, не підтвержені промисловою політикою, спроможні не тільки спричинити втрату країною її технологічних позицій на світовому ринку, але й розвиток таких негативних процесів, як значний спад виробництва, зростання безробіття та інше, що також доводить доцільність перенесення промислової політики на перший план в економічних реформах.

Зазначимо, що інноваційне спрямування світового розвитку, яке стає переважаючим у підходах до формування національної економіки, все більше впливає на визначення промислової політики держави. У ХХІ столітті врахування інноваційного фактора стає вирішальною умовою подальшого розвитку сучасних економічних систем. Тому одностайною сьогодні сприймається думка, що стале промислове зростання в Україні може бути досягнуте тільки на інноваційній основі за активного використання сучасних науково-інноваційних розробок[3]. Лише в цьому випадку реалізуються плани високої якості зростання, ресурсозбереження, ефективності виробництва, випуску конкурентоспроможної на внутрішньому і світовому ринках продукції.

Проблеми розвитку промислового комплексу України полягають, зокрема, в: деформованій галузевій та індустріальній технологічній його структурі; енергоємності та ресурсовитратності промислових технологій; сировинному характері експорту промислової продукції; критичній залежності експорту від кон'юнктури зовнішніх цін на енергоносії, а також кон'юнктури попиту на продукцію металургійної та хімічної галузі, які є експортно-орієнтованими; недостатньому використанні науково-технічного потенціалу галузевої науки в інноваційно-інвестиційних процесах та ослабленні кадрового потенціалу промисловості[4]. Разом це зумовлює низький рівень конкурентоспроможності промислового комплексу, незважаючи на його науково-технічні потенційні можливості щодо інтенсифікації розвитку на інноваційних засадах.

Розв'язання зазначених системних проблем функціонування промислового комплексу України вимагають утвердження інноваційної моделі розвитку шляхом його інноваційної реструктуризації

Основні напрями інноваційної реструктуризації промислового комплексу мають бути зорієнтовані на розв'язання проблем його функціонування для забезпечення сталого інноваційного розвитку, що визначає такі пріоритетні напрями інноваційної реструктуризації:

- оптимізація галузевої структури промислового комплексу для управління її деформацій, пов'язаних з високою питомою вагою галузей ви-

робництв промислових товарів з невисокою створеною доданою вартістю (гірничо-металургійний комплекс, багатотоннажна хімія та ін.), і забезпечення переважного розвитку наукоємних галузей: машинобудування, аерокосмічний комплекс, приладобудування, сільськогосподарське машинобудування. Таким чином, галузева структура промислового виробництва наблизиться до пропорцій, які мають розвинені країни світу;

- удосконалення технологічної структури промислового комплексу шляхом його технічного переоснащення на передовій технологічній базі, що передбачає пріоритетний розвиток виробництв, які віднесені до передових технологічних укладів (п'ятого та шостого), трансфер базових технологій цих технологічних укладів до виробництв, віднесених до нижчих технологічних укладів (наприклад запровадження CALS-технологій (5-й технологічний уклад) на швейних виробництвах, віднесених до 2-3 технологічного укладу), запровадження енерго-, ресурсозберігаючих промислових технологій з метою зниження енергоємності промислового комплексу і ВВП;

- виправлення деформацій територіальної (регіональної) структури промислового комплексу для забезпечення збалансованого відтворення виробничого, економічного, природно-ресурсного, соціального потенціалів, локалізованих на території, раціонального використання природних мінерально-сировинних ресурсів, підвищуючи ступінь їх переробки та обсяг створеної доданої вартості в регіоні, а також зменшення техногенного навантаження на довкілля;

- раціональні організаційні структурні перетворення промислового юмплексу, що включає утвердження прогресивних форм організації промислового виробництва, які сприяють інноваційним процесам і спроможні забезпечити замкнутий технологічний цикл виробництва з високою створеною доданою вартістю, зокрема, це вертикально-інтегровані структури (промислові корпорації, промислово-фінансові та холдингові групи), горизонтально інтегровані структури (промислові кластери у межах адміністративно-територіальних одиниць);

- удосконалення системи державного регулювання пов'язано з формуванням повнофункціональної структури системи управління, що передбачає перехід від галузево-орієнтованого до функціонального принципу управління промисловістю, посилення взаємодії та координації роботи з органами державного управління суміжних галузей національної економіки, включення в систему управління регіональних органів з розширенням їх повноважень щодо інноваційної реструктуризації промисловості на регіональному рівні[5].;

- забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів і концентрації трудових ресурсів за тими напрямками науково-технічного та інноваційного розвитку, що забезпечуватимуть формування передових технологічних укладів у національній економіці та

проведення інноваційної реструктуризації технічного переоснащення промислового комплексу на передовій технологічній базі;

- реорганізацію галузевого і заводського сектору науки з орієнтацією науково-дослідних, проектно-технологічних організацій, спеціальних конструкторських бюро та ін. на прикладні завдання інноваційної реструктуризації промислового комплексу, інжинірингового забезпечення технічного переоснащення промислового комплексу на передовій технологічній базі;

- розширення мережі малих промислових підприємств і створення умов для налагодження ефективної взаємодії великого, середнього та малого бізнесу у сфері промисловості, така взаємодія ефективно проявляє себе в секторах інжинірингових послуг, гарантійного та післяпродажного обслуговування складної техніки, а також, за операціями аутсорсингу[6].;

- формування повноцінної інноваційної інфраструктури підтримки інноваційних процесів з метою їх інтенсифікації, що включає технологічні та індустріальні (промислові) парки, центри трансферу технологій, інноваційні бізнес-інкубатори, мережу інформаційних, інжинірингових та консалтингових центрів.

Для характеристики пріоритетності напрямів промислової діяльності застосовують показники обсягів і питомої ваги інноваційної продукції, затрат на інновації, обсягів експортної інноваційної продукції та ін. Серед них найбільш значущий показник — питома вага високотехнологічної продукції. Перевагою такого показника є його відносна величина, яка може застосовуватися для порівняльного аналізу. Сьогодні таку продукцію випускають у сфері літакобудування, ракетно-космічному комплексі, танкобудуванні та окремих видах машинобудування. Отже, ці галузі мають стати пріоритетними в розвитку промисловості.

Так, у 2007 за даними Держкомстату обсяги продукції у промисловості зросли на 10,2% у порівнянні з 2006р. Приріст продукції одержано за всіма основними видами промислової діяльності.

Інноваційною діяльністю у промисловості займалося 900 підприємств, у тому числі за видами економічної діяльності:

- підприємства з виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення - 27,1%,
- машинобудування - 17,1%,
- хімічної нафтохімічної промисловості - 16,4%,
- металургійне виробництво – 8,8%.

На впровадження нововведень підприємства витратили 5837,5 млн. грн., (проти 3394,8 млн. грн. у відповідному періоді минулого року), у т.ч. підприємства машинобудування – 1384,8 млн. грн., металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів – 2143,9 млн. грн., хімічної та нафтохімічної промисловості – 769,5 млн. грн., підприємства з

виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення – 586,8 млн. грн., харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 513,9 млн. грн.

Державним бюджетом в 2007 році для Мінпромполітики затверджені видатки в сумі 489,6 млн.грн., що майже в двічі більше ніж в 2006 році.

Збільшено частку видатків на інвестиційний та інноваційний розвиток пріоритетних галузей - як літакобудування та суднобудування. Не використанні через відсутність розроблених та не наданих до Міністерства інвестпроектів кошти на загальну суму – 22,7 млн.грн., в тому числі: на державну підтримку літакобудування та космічної галузі – 12,3 млн.грн.; на утилізацію звичайних видів боєприпасів – 3,4 млн.грн. та державну підтримку підприємств суднобудівної галузі - 0,9 млн.грн.

Таблиця 1.

Впровадження інновацій на промислових підприємствах

	9 місяців 2006р.	9 місяців 2007р.
Впроваджено:		
- інноваційних видів продукції (найменувань)	1663	1426
- із них машин, устаткування, приладів, апаратів тощо	537	566
- нових технологічних процесів	566	499
із них маловідходних, ресурсозберігаючих	228	187
Придбано нових технологій	389	177
Реалізовано інноваційної продукції, млрд...грн.	20,6	25,8

Інновації протягом 2007р. впроваджували 808 підприємств, а реалізовували 764 підприємства, або 84,9% загальної кількості інноваційно активних промислових підприємств (900 підприємств). Її обсяг склав 25,8 млрд. грн., або 6,1% обсягу реалізованої промислової продукції, проти 20,6 млрд. грн. (6,3%) у відповідному періоді минулого року.

За 9 місяців 2007 року реалізовано інноваційної продукції:

- підприємствами машинобудування - на 8,1 млрд. грн., або 14,1% від загального обсягу реалізованої промислової продукції галузі;
- хімічної та нафтохімічної промисловості – 4,4 млрд. грн. (16,7%);
- з добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних – 1,5 млрд. грн. (8,3%);
- целюлозно-паперового виробництва та видавничої діяльності – 0,7 млрд. грн. (9,2%).

Найважливішим пунктом реалізації інноваційної стратегії є її фінансування та ефективне використання інвестицій. Нині в Україні спостерігається зростання інвестицій в основний капітал, однак частка інвестицій в інновації надзвичайно мала і становила у 2007 р лише. 4,8 %.

Частка державного фінансового забезпечення технологічних

інновацій у 2007 р. становила 2,9% , а у 2008р. – 1,4% (табл.2) . Негативна тенденція щодо зменшення участі держави у фінансуванні інноваційних проектів і програм компенсується значним збільшення інноваційних вкладень за рахунок власних коштів підприємств, тобто усвідомленням суб'єктами господарювання особливого значення самофінансування інновацій на шляху досягнення високих економічних показників, раціонального використання ресурсів, поліпшення інвестиційної привабливості та підвищення конкурентоспроможності та (або) досягнення критичного стану, який вимагає технічного переоснащення та реконструкції для збереження своїх ринкових позицій.

Таблиця 2.

Джерела фінансування технологічних інновацій

	Загальна сума витрат	У тому числі за рахунок коштів			
		власних	державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела
тис.грн.					
2000	103244,9	96737,9	780,7	–	5726,3
2001	59191,6	58933,1	20,0	–	238,5
2002	139779,9	134606,2	–	4162,7	1011,0
2003	96594,0	59984,6	0,4	–	36609,0
2004	125802,1	81329,1	–	–	44473,0
2005	122445,3	78124,9	–	–	44320,4
2006	80798,4	28404,3	4170,0	–	48224,1
2007	225436,9	66663,7	6618,0	136226,3	15928,9
2008	385723,5	212456,2	5384,0	–	167883,3

Як видно з таблиці 3, у 2007 р. порівняно з 2000 р. частка реалізованої інноваційної продукції у ВВП знизилася на 1,2 процентного пункти, або на 17%. Така тенденція суперечить завданням інноваційного розвитку, і її збереження зумовить у перспективі подальшу низьку технологічність виробництва і відставання України в промисловому розвитку. Зниження частки інноваційної продукції у ВВП у поєднанні із зростанням його капіталомісткості свідчить про деструктивні процеси в розподілі інвестицій, а їх збільшення слугує фактором екстенсивного розвитку сировинних галузей промисловості України.

Частка інвестицій на розвиток інноваційного сектору не перевищує 7%, що не може забезпечити інноваційного розвитку промисловості. Привертає до себе увагу висока ефективність використання грошових вкладень у виробництво високотехнологічної продукції, незважаючи на її зниження у 2000-2006 рр. У 2007 р. вона становила майже 5 грн. на 1 грн. затрат, що менше за аналогічний показник 2000 р. на 2,2 грн., або на 32%. Проте збільшення припливу інвестицій в інноваційну сферу за існуючої ефективності їх використання може принести значну вигоду для промислових підприємств, а отже, економіки країни в цілому.

Показники інноваційного розвитку України за 2000-2007 рр.

Роки	Частка інноваційної продукції у ВВП, %(d)	Капіталомісткість ВВП (інвестиції в основний капітал/ВВП), грн. (a)	Частка інноваційних затрат у затрату капітальних інвестиціях, %(б)	Ефективність інноваційних затрат у промисловості (реалізована інноваційна продукція/затрати на інновації), грн. (в)
2000	7,1	0,14	7,4	6,9
2001	5,1	0,16	6,1	5,2
2002	5,6	0,16	8,1	4,2
2003	4,8	0,19	6,0	4,2
2004	5,4	0,22	6,0	4,1
2005	5,9	0,22	6,2	4,3
2006	5,7	0,23	4,9	5,0
2007	5,9	0,22	4,8	4,7

Сучасна ситуація в Україні є такою, що держава, підприємства і суспільство у певному сенсі — конкуренти, і така конкуренція (особливо між державою і підприємствами) найчастіше має нездоровий характер[9]. Подолання неузгодженості цілей розвитку та його стимулювання - найважливіше державне завдання. Саме держава повинна забезпечувати більшу частину постійного попиту на інноваційну продукцію та НДЦКР. Такий попит формується у вигляді комплексу держзамовлень, які фінансуються з держбюджету. У 2005 р. витрати держбюджету України на НДЦКР становили 1,7 млрд. грн., або 1,2% від усієї суми витрат. Очевидно, що за існуючого рівня фінансування науково-дослідний сектор не дістане належного розвитку. Важливо враховувати і необхідність фінансування за рахунок держбюджету базисних інновацій, які лежать в основі п'ятого і шостого технологічних укладів. Якщо окремі великі промислові підприємства беруть участь у фінансовому забезпеченні науково-дослідних програм, то це, як правило, прикладні програми, націлені на створення поліпшуючих інновацій, які можуть принести вигоду в короткостроковому періоді завдяки можливості їх швидкої комерціалізації.

Базисні інновації вимагають залучення значних інвестиційних ресурсів і кадрового забезпечення. Результат їх застосування проявляється в довгостроковій перспективі у вигляді нових поколінь техніки і технології. Тому їх фінансування на даний момент не становить інтересу для українських інвесторів, оскільки є можливості для швидкого збагачення в добувній промисловості або за рахунок спекулятивних схем при експорті-імпорті продукції.

Відомо, що еволюція суспільного виробництва відбувається нерівномірно і не є лінійним процесом. Тому дослідження і врахування циклічності процесу, пов'язаної з послідовною зміною поколінь техніки, технології та способу виробництва, слугують важливим інструментом для визначення якості виробництва. Звідси випливає необхідність визнання того, що зростання ВВП без зміни якості виробництва не може бути

фактором розвитку[10]..

Сьогодні перед Україною стоїть найважливіша проблема вибору стратегії розвитку — або існуюча нині сировинна експортоорієнтована, або інноваційна. Якщо уряд декларує курс на інноваційний розвиток, то вже сьогодні необхідно подолати суперечність у розподілі ресурсів у промисловості і науці. Для освоєння п'ятого і переходу до шостого технологічного укладу потрібні значні надходження для фінансування НДДКР у так званих ядрах цих укладів. Для п'ятого — це мікроелектроніка, біотехнології, генна інженерія, інформатика, освоєння космічного простору, нових видів зв'язку тощо. Ядром шостого укладу, як передбачається, стануть нано-технології, воднева енергетика, інформаційні технології та ін.

Отже, незначне фінансування окреслених напрямів і переважне інвестування добувних галузей промисловості не можуть привести не тільки до інноваційного, але й до будь-якого іншого шляху розвитку країни. Крім того, як показує міжнародна практика, для інтенсивного науково-технічного розвитку темпи зростання інвестицій у високотехнологічний сектор мають перевищувати темпи зростання ВВП. Це пов'язане з необхідністю постійного фінансування базисних інновацій, результат застосування яких неможливо отримати за один рік. Отже, перевищення темпів зростання інвестицій порівняно з темпами зростання ВВП має забезпечити необхідну фінансову підтримку саме базисних інновацій. Так, необхідний для України плановий приріст ВВП становить 5-7% на рік, тоді темп приросту інвестицій має бути в середньому більш як 7% щорічно. Такий критерій достатності фінансового забезпечення можна записати у вигляді нерівності $I_{\text{інвестицій}} > I_{\text{ВВП}}$. Для цього державі слід активізувати свою діяльність, спрямовану на підтримку розвитку промисловості із залученням відповідних механізмів інноваційної реструктуризації промислового комплексу України, які наведено на рис 1. Наведені механізми забезпечать взаємозв'язок усіх функціональних підсистем, необхідних для здійснення інновацій, за допомогою встановлення між ними гнучких зв'язків на основі розробленої матриці заходів; ефективного використання інвестиційних, інформаційних та фінансових ресурсів, їх генезису та поширення; виробничо-технологічного та матеріально-технічного забезпечення; технічного регулювання шляхом проведення сертифікації та стандартизації інноваційної продукції; розроблення, супроводження та управління інноваційними проектами; проведення маркетингових досліджень і позиціонування інноваційних проектів та продуктів; сприяння введенню ефективних науково-технічних розробок з комерційною перспективою в інноваційний процес; надання консалтингових та інжинірингових послуг; сприяння розвитку ко-операційних зв'язки між суб'єктами інноваційної системи та ін.

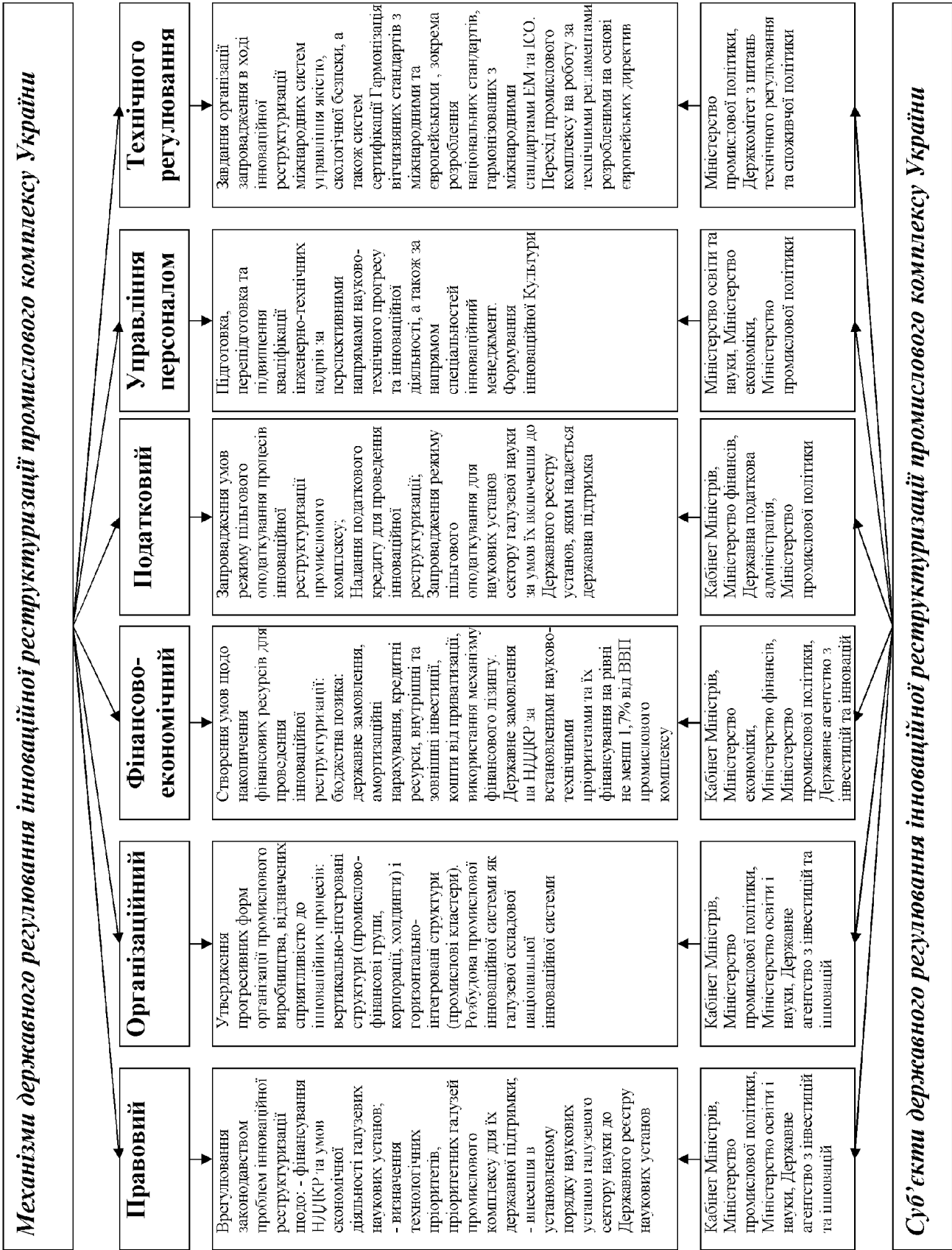

Рис. 1. Механізми державного регулювання інноваційної реструктуризації промислового комплексу України

Таким чином, для здійснення стратегії інноваційного розвитку необхідні, передусім, перерозподіл капітальних інвестицій на користь інноваційної сфери, підвищення ефективності використання цих ресурсів, консолідація всіх сил українського суспільства для побудови ефективного і високотехнологічного промислового комплексу, а також для відновлення процесу інтеграції знань. В умовах кризи реалізація пріоритетних напрямів інноваційної діяльності є одним з найважливіших завдань держави, яка має забезпечити синергетичне підсилення та координацію дії механізмів державної підтримки промислової інноваційної системи.

Висновки. Отже, найважливішою задачею макроекономічної політики держави (в т.ч. і промислової) в середньо- та довгостроковій перспективі є забезпечення стабільності, відкритості та справедливості фінансових взаємовідносин держави і суспільства для створення тим самим основ нового соціального контакту та прискореного економічного розвитку, що базується на інноваціях, інвестиціях, структурно-технологічній модернізації вітчизняної економіки. Забезпечення стабільних темпів розвитку економіки України потребують врахування всього арсеналу форм і методів впливу держави на діяльність підприємств промисловості, а дієве використання механізмів державного регулювання інноваційною реструктуризацією промислового комплексу України забезпечить вирішення фундаментальних проблем, таких як: прискореного інвестування реального сектора економіки завдяки реалізації державних заходів щодо запровадження ефективних механізмів залучення коштів населення, доходів від приватизації та створення сприятливих умов для внутрішніх і прямих іноземних інвестицій; реалізації з боку держави ефективних інституційних перетворень у напрямку реформування інститутів власності, створення ринкової інфраструктури, розвитку корпоративного руху, підвищення ефективності виробництва та обміну, реалізації програми енергозбереження; проведення жорсткої бюджетної політики шляхом зміцнення бюджетної дисципліни, підвищення контролю за видатками, скорочення пільгового оподаткування при зменшенні податкового тягаря для виробників, запровадження конкурсної системи державних закупівель; використання ефективних інструментів грошово-кредитної політики щодо забезпечення необхідної збалансованості монетарних і макроекономічних показників

Використані джерела інформації:

1. Держава та економічне зростання(концепція державного регулювання відтворювальних процесів в економіці України) / За ред. д. с. н. Кваснюка Б. Є.— К.: Ін-т економ, прогноз., 2001,— 88 с.
2. Чистілін Д. До питання стратегії економічного зростання України // Економіка України,— 2003.— №2.— С.52-57.
3. Валкова М. В. Роль державної промислової політики в економічній діяльності // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 17/ Наук. ред. І. К. Бондар.- К., 2002,- С.87-90.
4. Гальчинський А.С., Геєць В.М., Кінах А.К., Семиноженко В.П. Інноваційна стратегія українських реформ. - К.: Знання України, 2002. - С. 55, 175, 336.

5. Гусев В.О. Императивы инновационного развития та державної інноваційної політики // Державне управління в Україні: реалії та перспективи: Зб. наук. пр. / За заг. ред. В.І.Лугового, В.М.Князева. - К.: Вид-во НАДУ, 2005. - С. 301-316.
6. Семененко В.В. Державне регулювання процесів реструктуризації в реальному секторі економіки: Автореф. дис. канд. наук з держ. упр.: Спец. 25.00.02. "Механізми державного управління" / В.В.Семененко. - К., - 2005. - 20 с.
7. М'ялиця А.К. Розвиток промислового комплексу України на основі його інноваційної реструктуризації // Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки України Матеріали наук.-практ. конф. - К.: НТУУ "КПІ", 2003. - С. 110-114.
8. Горник В.Г., Дацій Н.В. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості: Монографія. - К.: Вид-во НАДУ, 2005. - 200 с.
9. Скиба М. Державне управління структурно-інноваційними зрушеннями в економіці // Вісн. НАДУ. - 2005. - № 1. - С. 224-230.
10. Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації / Упоряд. Г.О.Андрощук, М.М.Шевченко. - К.: Парлам. вид-во, 2007. - 304 с

Рецензент: Дацій О.І., д. е. н., професор.

УДК 35.078.4

Половцев О. В.,
к.т.н., докторант
Донецького державного
університету управління

ВИБІР МЕТОДІВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ДЛЯ СППР В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Анотація. Виконано аналіз сучасних підходів та методів прийняття рішень, які можуть бути використані в комп'ютерній СППР і застосовані для управління процесами на державному рівні. Показано, що в умовах наявності невизначеностей структурного, параметричного і статистичного характеру якісних результатів управління можна досягти за допомогою методів на основі нечіткої логіки та байєсівських методів аналізу і прийняття рішень.

Аннотация. Выполнен анализ современных подходов и методов принятия решений, которые могут быть использованы в компьютерной СППР и применены для управления процессами на государственном уровне. Показано, что в условиях наличия неопределенностей структурного, параметрического и статистического характера качественных результатов управления можно достичь с помощью методов нечеткой логики и байесовских методов анализа и принятия решений.

Summary. An analysis of the modern approaches and techniques for decision making is performed that could be used for the state administering DSS. It is shown that in conditions of structural, parametric and statistical uncertainties the best results of administering could be achieved with application of fuzzy logic and Bayesian techniques for data analysis and decision making.

Постановка проблеми. Створення сучасних комп'ютерних інформаційних систем підтримки прийняття рішень (СППР) для розв'язання задач державного управління – актуальна задача сьогодення.